

være truffet inden sidstnævnte Dato. Hele Regelen er indsat i Folketinget, og de to Datoer er valgt ud fra flere Hensyn, dels det, at man ikke vil være med til at yde Erstatning for Hindring af et Nedrivningsarbejde, der skulde ske ifølge en meget gammel Plan, som maaske af Spekulationsgrunde var udskudt, og dels, for den sidste Datos Vedkommende, det, at der paa denne Dato blev fremsat for Rigsdagen et Lovforslag om at bringe Opsigelsesretten ind under Nævnens Kontrol, idet dette Skridt, som nu Rigsdagen senere har billiget, har maattet være et Varsko om, at der var alvorlig Fare paa Færde med Hensyn til Beboelsesforholdene, et Varsko, der tilstrækkeligt har advaret om, at man muligt ikke kunde komme til at fuldføre saadanne Planer.

I § 5 bestemmes, at „Kommunalbestyrelserne kan uden højere Myndigheds Samtykke bestemme, at Beboelseslejligheder eller den til Beboelse bestemte Del af Forretningslokaler i Kommunen ikke uden vedkommende Kommunalbestyrelses (i København Magistratens) Samtykke maa tages i Brug paa anden Maade end til Beboelse, f. Eks. som Kontor, Butik, Værksteder, Fabrik eller lignende“. Hele denne Lovgivning er ført frem paa Grund af de overmaade vanskelige Beboelsesforhold. Der er tidligere henvist til den Flyttedag, vi har passeret; der vil sikkert under de kommende Forhandlinger være god Grund til ogsaa at tænke paa den Flyttedag, vi nærmer os. April Flyttedag 1917 vil efter de Udsigter, der bydes Hovedstaden og Byer, hvor Forholdene tidligere har været vanskelige, maaske blive vel saa kritisk som Oktober Flyttedag 1916. Ikke blot vil det, saaledes som Forholdene for Øjeblikket tegner, blive vanskeligt at skaffe Bolig til alle dem, der i Oktober 1916 blev husvilde, og som har maattet indlogeres i Skolelokaler for derefter, naar Barakbygningerne er færdige, at føres over til disse, men det synes ogsaa, som om den kommende Flyttedag vil bringe yderligere Vanskeligheder med Hensyn til at skaffe Boligrum til Byens og Befolkningens naturlige Tilvækst. Hvor stor denne vil blive i den Periode, vi skal ind i, savnes der Midler til at bedømme, det vil først Erfaringen vise os — sidste Flyttedag viste den sig adskilligt større end beregnet. Af denne Grund, fordi detsærlig er Beboelsesforholdenes Vanskelighed, som har medført hele denne Lovgivning, foreslaas det her, at man skal kunne hindre, at Beboelseslejligheder omdannes til For-

retninger og saaledes Bolignøden forøges. Men i øvrigt er Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af Lokaler til Forretninger og Forholdet imellem bestaaende og nye Forretninger ogsaa efterhaanden blevet af en saa vanskelig Karakter, at jeg tror, at den høje Rigsdag vilde gøre vel i at beskæftige sig hermed. I det sidste Lovforslag, jeg havde den Ære at forelægge for dette høje Ting, nemlig om Revision af Boligloven, var der indsat nogle Bestemmelser vedrørende Adgang til at udvide Kontrollen med Beboelseslejligheder til at gælde ogsaa Forretningslokaler, hvortil der var knyttet offentlig Interesse. Det blev da af et Par Medlemmer af det konservative Folkeparti, idet de kritiserede denne Bestemmelse, antydte, at hvis en saadan skulde indføres, burde den gælde alle Forretningslokaler, ikke blot dem, hvortil der knyttedes offentlig Interesse. Siden denne Forhandling fandt Sted, er der kommet til Ministeriets og Boligkommissionens Kundskab saadanne Forhold vedrørende nye og ældre Forretninger i Hovedstaden, at det vistnok vil være rigtigt at gaa ind paa den Betragtning, som saaledes blev gjort gældende af de Herrer, at Kontrollen bør udvides til at gælde alle Forretningslokaler. Der er for Kommissionen forebragt Vanskeligheder vedrørende bestaaende store Forretningers Opsigelse, deres Umulighed af at skaffe sig ny Plads, og ud fra de saaledes forelagte Oplysninger vil jeg tillade mig at forelægge for Udvalget om Huslejeloven her i Tinget et Ændringsforslag, som tager Sigte paa de saaledes berørte Forhold. Jeg har villet nævne dette allerede i Dag, da det staar i Forbindelse med hele den Lovgivning, som nu er til samlet Behandling her i dette høje Ting.

Selve det Lovforslag, som jeg altsaa i Folketinget har modtaget Tilslutning til, tillader jeg mig nu at anbefale til det høje Tings Velvillie og hurtig Fremme.

Niels Rasmussen: Med det Formaal at raade Bod paa den herskende Boligmangel og Følgerne deraf foreligger der nu tre Love og to Lovforslag. Jeg kan ikke undlade at udtale som min Opfattelse, at disse Love og Lovforslag ikke har gjort Boligmangelen mindre, end den var i Forvejen; flere af de deri indeholdte Bestemmelser har tværtimod bevirket og vil ogsaa i Fremtiden bevirke, at Forholdene forværres. Jeg vil ganske se bort fra, at de er Udtryk for en alt for haard Fremfærd mod en enkelt Kreds af vore Medborgere,